

Cirkev ako Kristovo telo

Benedikt XVI. v úvahe, ktorú predniesol na pravidelnej generálnej audiencii na Námestí sv. Petra vo Vatikáne v stredu 22. novembra predpoludním, sa rozhodol ukončiť svoje stredajšie príhovory zamerané na učenie apoštola Pavla tým, že upriamil pozornosť na jednu z rozhodujúcich súčastí Pavlovej činnosti a zároveň jednu z najdôležitejších tém Pavlovho učenia — na Cirkev.

24.06.2008

Ako Svätý Otec uviedol, prvý kontakt apoštola Pavla s Ježišom sa uskutočnil cez svedectvo kresťanskej komunity v Jeruzaleme, ktorú ako presvedčený pravoverný Žid horlivo prenasledoval. On sám sa k tomu neskôr priznal slovami „prenasledoval som Božiu cirkev“ (1 Kor 15, 9; Gal 1, 13; Fil 3, 6) a v troch zo svojich listov to opísal ako priam najhorší zločin.

„V skutočnosti to však nebolo jeho prvé stretnutie s Ježišom,“ povedal Benedikt XVI. „Skutky apoštolov spomínajú jeho prítomnosť počas kameňovania Štefana (Sk 7, 58) i jeho schvaľujúci postoj k potrestaniu tohto diakona (Sk 8, 1).“ Svätý Otec dodal, že vďaka tomu si môžeme uvedomiť dôležitú skutočnosť: s Ježišom sa stretávame — nezávisle

od toho, či ho prijmem, alebo odmietneme — prostredníctvom komunity veriacich.

Cirkev — cesta od počiatku V tomto kontexte Benedikt XVI. poukázal na fakt, že život Cirkvi od počiatku vzbudzoval záujem o Ježiša. Ani prvé správy o Ježišovi — ktoré zanechali starí pohanskí autori ako Suetonius, Tacitus, Plínius Mladší — neboli totiž ovocím priameho záujmu o Ježišovu osobu, ale len dôsledkom kontaktu so skupinou tých, ktorí v Ježiša uverili.

Svätý Otec povedal, že v istom zmysle sa to prihodilo aj Pavlovi, ktorý stretol Cirkev skôr ako Ježiša. V jeho prípade to však nespôsobilo náklonnosť, ale silné odmietnutie. Pavol sa priklonil k Cirkvi až na priamy zásah Krista, ktorý sa mu zjavil na jeho ceste do Damasku a povedal mu: „Šavol, Šavol, prečo ma prenasleduješ?“ (Sk 9, 4). Ježiš, stotožniac sa s Cirkvou, umožnil

Pavlovi pochopiť, že prenasledovať Cirkev znamená prenasledovať jeho, Pána. „Po tomto zážitku sa Pavol obrátil ku Kristovi a zároveň aj k Cirkvi,“ uzavrel Benedikt XVI.

Pavlova definícia Cirkvi Benedikt XVI. zdôraznil, že Cirkev bola skutočne silno prítomná v Pavlových myšlienkach, v jeho srdci a skutkoch. Na prvom mieste preto, lebo on sám doslova založil mnohé cirkvi v rozličných mestách, do ktorých prišiel ako evanjelizátor. Niektoré z týchto cirkví mu spôsobili aj starosti a neprijemnosti, napríklad cirkev v Galácii — keď ju videl prebiehať k inému evanjeliu (porov. Gal 1, 6), rozhodne protestoval.

Pavol mal však ku komunitám, ktoré sám založil, veľmi srdečný vzťah. Takto napríklad oslovil Filipanov: „Bratia moji milovaní a vytúžení, moja radosť a moja koruna“ (Flp 4, 1). Inokedy dokonca vyjadril

skutočný cit nielen otcovstva, ale priam materstva: „Deti moje, znovu vás v bolestiach rodím, kým vo vás nebude stvárnený Kristus“ (Gal 4, 19; porov. aj 1 Kor 4, 14 - 15; 1 Sol 2, 7 - 8).

Benedikt XVI. pripomenul aj Pavlovu originálnu a dnes veľmi známu definíciu Cirkvi ako Kristovho tela, ktorú nenájde u žiadneho z kresťanských autorov 1. storočia (porov. 1 Kor 12, 27; Ef 4, 12; 5, 30; Kol 1, 24), a poukázal na hlbší pôvod tohto prekvapujúceho označenia. Povedal, že vychádza zo sviatosti Kristovho tela — v Eucharistii nám Kristus dáva svoje telo a robí nás svojím telom.

„Pavol nám tým umožňuje pochopiť, že existuje nielen príslušnosť Cirkvi ku Kristovi, ale aj istá forma rovnosti a stotožnenia Cirkvi so samotným Kristom: z toho je odvodená veľkosť a ušľachtilosť Cirkvi, čiže všetkých nás,

ktorí ju tvoríme, z toho vieme, že sme
údmi Krista, akoby predĺžením jeho
osobnej prítomnosti vo svete,“
povedal a dodal, že odtiaľ vychádza
aj naša povinnosť žiť v zhode s
Kristom a spolupracovať na
budovaní spoločenstva, pretože
„každý ,dostáva prejavu Ducha na
všeobecný úžitok' (1 Kor 12 ,7)“.

Svätý Otec podotkol, že rôzne
charizmy, ktoré oživujú a tvoria
kresťanskú komunitu, sa nemajú stať
dôvodom roztržiek, lebo „všetky
vychádzajú z jedného prameňa,
ktorým je Duch Otca i Syna, a dobre
vieme, že v Cirkvi nie je nikto, kto by
ich bol zbavený.“